

WVS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode 12:00 uur d.d. 9 oktober – 12:00 uur d.d. 12 oktober

5.1.2e

Directie Communicatie Vragen? Mail naar:

5.1.2e

@minvws.nl

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan COVID-19 Patiënten waarvan de zorg is uitgesteld 	<ul style="list-style-type: none"> Familie, vrienden, omwonenden van getroffen Nederlanders 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici Het RedTeam Privacy-experts

Samenvatting

- Naarmate dit weekend duidelijk wordt dat het aantal besmettingen niet afvlakt, is de vraag welke maatregelen het kabinet dinsdag zal nemen. Volgens de pers zijn nieuwe maatregelen 'onvermijdelijk'. Maar een nieuwe lockdown is niet aan de orde -ondanks de voorbeelden van 'falend gedrag' (thuisfeestjes en volle kerkbanken) en het afschalen van reguliere ziekenhuiszorg. Er komen meer signalen binnen van ziekenhuispersoneel dat 'zwaar op de proef wordt gesteld' door een combinatie van de vele coronapatiënten en ziekteverzuim en/of quarantaine van collega's.
- Tegengeluiden, in de vorm van het Red Team en Diederik Gommers, krijgen volop aandacht in de media. De (gelekte) koers van het kabinet -nieuwe maatregelen, maar geen lockdown- worden bekritiseerd. Het Red Team presenteert zondag een [nieuw advies](#) waarin het pleit voor een herziening van de crisisaanpak volgens de systematiek van de 'hamer en dans': eerst stevig ingrijpen om in een korte periode de verspreiding onder controle te brengen: snel, krachtig en kort. Daarna versoepelen. Meer experts roepen op tot het nemen van 'scherpe maatregelen'.
- Ook Diederik Gommers wordt nu opgevoerd als 'tegengeluid' van het kabinet. Zaterdag stelt hij in een AD-interview dat de 'halfzachte maatregelen' niet helpen. "Ik ben er een groot voorstander van dat we zo snel mogelijk in een lockdown gaan. En dan geen intelligente lockdown of iets dergelijks, maar een volledige. Anders verandert er niets."
- Vanuit communicatief oogpunt lijkt er een grote behoefte aan duidelijk(er) uitleggen waarom er geen lockdown komt? Waarom niet luisteren naar Gommers en het advies van het Red Team? Daarnaast: wat is het primaire doel van de maatregelen? Nu komt veelvuldig naar voren dat het kabinet een lockdown 'koste wat het kost' wil voorkomen -het lijkt een doel op zich te zijn geworden.
- Weer wordt door parlementair journalisten gesproken over spanningen in de coalitie. Tom-Jan Meeus (NRC) spreekt van 'twee kampen'. Aan de ene kant team Rutte, De Jonge en Grapperhaus die primair naar het gezondheidsaspect van de crisis zouden kijken. Aan de andere kant het team van Hoekstra, Ollongren, Wiebes, Schouten en Koolmees - het 'team van de vijf ministers die samen nadenken over een ander, minder eendimensionaal coronabeleid.'
- Berichten over ziekenhuizen die de reguliere zorg afschalen blijven langskomen. Prominent is de vraag in hoeverre wordt afgeschaald en hoe urgent de afgelaste behandelingen zijn. Het wordt duidelijk dat ziekenhuizen met tegenzin 'nu al' moeten afschalen. Ook zien ze de komende weken somber in; als dit zo doorgaat, zal de reguliere zorg nog meer of zelfs volledig moeten worden afgeschaald. Ernst Kuipers waarschuwt dat de gezondheidszorg door de tweede golf mogelijk veel langer onder hoge druk komt te staan dan tijdens de eerste golf. "Nu lijkt het erop alsof we er rekening mee moeten houden dat het een veel langere periode gaat worden, misschien wel het hele winterseizoen."
- AD heeft een brief van VWS in handen over het voorrangbeleid van zorg- en onderwijspersoneel. "Zorg- en onderwijspersoneel zou voorrang krijgen bij een coronatest, maar in de praktijk laat een test toch vaak lang op zich wachten. Terwijl mensen die er géén recht op hebben misbruik maken van de voorrangregeling, worden verpleegkundigen juist weggestuurd", meldt AD op basis van de brief. VWS erkent dat het ministerie signalen ontvangt dat er sprake is van onbedoeld gebruik van de prioriteitsplekken. Ook wordt geconstateerd dat bepaalde beroepsgroepen ten onrechte niet in aanmerking komen voor een plek in de prioriteitsteststraten.
- De ingebruikname van de CoronaMelder is rustig geland in de media. De app is zaterdag circa 700.000 keer gedownload.

Karakterisering

- Media volgen de besluitvorming over de nieuwe maatregelen nauwgezet. Zondag post men bij het Catshuis; wie zijn er aanwezig? Hoe lang wordt er vergaderd? Zondagavond wordt er gelekt: 'Haagse bronnen' spreken van nieuwe maatregelen die worden voorbereid, maar een nieuwe lockdown blijft uit.
- Pers en publiek nemen de term 'lockdown' weer vaker in de mond. Vragen daarbij: 'komt er een lockdown?' En zo ja, 'hoe moet die er dan uit gaan zien?'
- Media schrijven vaker over de 'spanningen' binnen de coalitie.
- Regionale media plaatsen nieuwsberichten wanneer de regio (in het dashboard) verschuift op de escalatieladder.
- Op Twitter ontstaat een discussie onder journalisten over de manier waarop VWS omgaat met Wob-verzoeken. De journalisten zien een patroon van het 'achterhouden' van informatie. Dit zou zijn toegenomen sinds de coronacrisis.

SISOS (Slachtoffers – Identiteiten – Schade – Oorzaken – Scenario's)*Slachtoffers*

- Het aantal in ziekenhuizen opgenomen patiënten is zondag gestegen tot 1.233; 43 meer dan zaterdag. Op de IC's liggen 247 patiënten, twaalf meer dan zaterdag. Verder liggen er 986 patiënten buiten de IC; 31 meer dan een dag eerder. De afgelopen 24 uur zijn er zeventien verplaatsingen geweest. Vijf van hen zijn IC-patiënten.

Identiteiten

- Burgemeester Aboutaleb is besmet.

Scenario's

- LCPS-voorzitter Ernst Kuipers zegt dat de gezondheidszorg door de tweede golf mogelijk veel langer onder hoge druk komt te staan dan tijdens de eerste golf. "Nu lijkt het erop alsof we er rekening mee moeten houden dat het een veel langere periode gaat worden, misschien wel het hele winterseizoen."

Informatiebehoefte*Welke informatie vragen leven er bij getroffen?*

- 'Komt er een nieuwe lockdown?' vraagt het programma L1mburg Centraal zich af. En als die er komt, hoe moet die lockdown er dan uit gaan zien?
- Als men via de social kanalen van minister De Jonge iets delen over de CoronaMelder, gaat dat meestal over het niet kunnen installeren op een ouder type telefoon. Men vraagt zich af waarom op deze manier zo'n grote groep wordt uitgesloten? Via de social kanalen wordt gevraagd of er plannen zijn tegen alle milieuvervuiling door de mondkapjes?
- Via de social kanalen van VWS worden (naast technische) ook de volgende vragen gesteld over de app: Sluiten ze nu alle teststraten omdat je het via een app kan zien? Waarom hebben we niet samengewerkt met de Belgen en één app te hebben i.p.v. twee? Moet je als je een melding krijgt 10 dagen in quarantaine? En wat als je in het onderwijs (of zorg) werkt? Daar krijg je voorrang bij testen, maar bij een positieve melding mag je (zonder klachten) niet laten testen. Dan dus 10 dagen uit de running met als gevolg 10 dagen lesuitval? Of geldt hier ook een uitzondering?
- Vragen onder de hashtag #CoronaMelder gaan over het niet kunnen testen na een melding. En: 'Tot hoeveel dagen terug de coronamelder terug als je in de buurt was van een besmet persoon. Want deze persoon zit toch nu in quarantaine? En kan als het goed is geen besmetting meer overdragen?'

Hoe wordt het incident omschreven (welke facts en figures worden benoemd)?

- GGD Kennemerland heeft per ongeluk 25 mensen een verkeerde uitslag van de coronatest gegeven, dit door een administratieve fout in het laboratorium. De fout geïnformeerde mensen hebben alsnog de goede uitslag gekregen.
- Drie personen die zaterdagavond zijn aangehouden na een onaangekondigde demonstratie in Den Haag hebben een gebiedsverbod gekregen. Ze zijn zondag vrijgelaten en zijn tien dagen niet welkom in Den Haag, meldt het OM. Eén van hen is Willem Engel van Viruswaarheid, aldus de actiegroep zelf.
- Attractiepark Walibi in Biddinghuizen schraapt per direct alle halloweenactiviteiten en sluit het park een week eerder dan gepland vanwege het toenemend aantal coronabesmettingen in het land.

Druk op de reguliere zorg

- Het LCPS laat weten dat weten dat tussen zaterdag- en zondagmiddag 17 verplaatsingen zijn geweest. 5 van hen zijn IC-patiënten. "Het aantal opgenomen covidpatiënten stijgt door, dit is conform de verwachting. Van hen ligt 51% in het westen van het land", zegt Ernst Kuipers.
- Uit berichtgeving blijkt dat het Amsterdam UMC, Ziekenhuis Refaja in Stadskanaal, ziekenhuizen in de regio Haaglanden en ziekenhuizen in Noord-Nederland de reguliere zorg afschalen of plannen maken om dat te doen. Ziekenhuis Refaja in Stadskanaal stopt met ingang van maandag tijdelijk met niet-spoedeisende operaties. ROAZ-voorzitter Martin Schaliij (Haaglanden) maakt bekend dat de reguliere zorg in de regio met 40% wordt afgeschaald. Het Acute Zorgnetwerk Noord Nederland (AZNN) meldt dat alle ziekenhuizen in Noord-Nederland voorbereidingen treffen om minder planbare zorg te verlenen. Zo'n 10 tot 20% van de behandeling wordt afgezegd. Zeeuwse ziekenhuizen Adrz en ZorgSaam zeggen dat elke dag de afweging wordt gemaakt 'wat er nog kan'. Vooralsnog gaat de reguliere zorg op de geplande manier door.
- In meerdere ziekenhuizen wordt gesproken over hoge druk op het zorgpersoneel. Die komt van twee kanten: 1) de oplopende besmettingen én 2) medewerkers die ziek worden (of mentaal uitgeput zijn) of waarvan gezinsleden ziek zijn (of klachten hebben) waardoor ze in thuisquarantaine moeten. "We zien dat onze medewerkers nogmaals zwaar op de proef gesteld worden om de zorg te blijven bieden aan degenen die dat nodig hebben", zegt Refik Kaplan, lid raad van bestuur van Treant Zorggroep. Andere redenen voor druk op het personeel zijn het werken in een infectiehaard (waar daar in de eerste golf geen sprake van was) en het gegeven dat coronapatiënten tot wel twee keer intensievere zorg nodig hebben. Volgens ROAZ-voorzitter Martin Schaliij (Haaglanden) heeft het personeel het 'heel zwaar'. Volgens intensivist Peter van der Voort (UMCG) knelt het bij de verpleegkundigen het meest; "Logistiek gezien natuurlijk. Personeel is schaars en vaak nog moe van het begin van de crisis en daar hebben we het minste invloed op." Het ziekteverzuim is met zo'n tien tot 15% twee keer zo hoog als normaal. "Ik denk dat het te ver gaat om te zeggen dat het personeel er klaar voor is. Er zijn best veel mensen uitgerust, maar dat geldt zeker niet voor iedereen." Van der Voort hoort hoe heftig en emotioneel de vorige periode was. "Mijn mensen werkten op andere locaties, met andere patiënten,

met andere mensen. Alles was anders. Dat raakt heel diep. Iedereen heeft zijn eigen tijd en manier van verwerken nodig." En dus moeten planbare behandelingen 'nu al' worden afgeschaald.

Relevante onderzoeken

- Uit onderzoek van het nationale wetenschappelijke bureau van Australië (CSIRO) blijkt dat het virus 28 dagen besmettelijk kan blijven op o.a. bankbiljetten, schermen van smartphones en roestvrijstaal. De bevindingen suggereren dat het virus 'extreem robuust' is en bij kamertemperatuur veel langer kan overleven op gladde oppervlakken dan eerder is gedacht.
- Onderzoekers van de Isala Klinieken concluderen na onderzoek onder 1.064 patiënten dat hydroxychloroquine bij coronapatiënten op de verpleegafdeling tot significant betere resultaten leidt dan tot dusver gedacht. De kans op overplaatsing naar de IC ligt 53% lager dan bij patiënten die geen behandeling kregen.
- Onderzoekers van Sanquin, LUMC en Erasmus MC gaan bloedplasma met antistoffen tegen het coronavirus erin toedienen aan honderden mensen die minder dan een week ziek zijn en nog niet in het ziekenhuis liggen. Specifiek richt de studie zich op ouderen en 50-plussers die tot een risicogroep behoren. Zo willen de onderzoekers erachter komen of plasma van mensen die al Covid-19 hebben doorgemaakt anderen kan helpen te herstellen.
- Het coronavirus slaat harder toe in sociaal en economisch zwakkere wijken en stadsdelen. Mensen worden er minder vaak getest, maar desondanks is het aantal besmettingen er vaak flink hoger dan in andere wijken in dezelfde stad. Dat blijkt uit een analyse van de onderzoeksredactie van RTL Nieuws. Daarin zijn besmettings- en testcijfers van 39 wijken en stadsdelen in de vier grote steden vergeleken.

Wat zien, ruiken, voelen, horen, proeven mensen (zintuiglijke waarnemingen)?

- Armand Girbes, hoofd van de IC-afdeling van het VU Medisch Centrum in Amsterdam, valt het op dat er op zijn IC voornamelijk Covid-patiënten met een niet-westerse achtergrond liggen die de Nederlandse taal niet helemaal machtig zijn. Bij Argos zegt hij dat hij geen precieze getallen heeft, maar dat collega's in enkele andere ziekenhuizen zijn indruk delen. Hij denkt dat de voorlichting beter kan. "We hebben nu persconferenties waarbij een doventolk is, maar hoe is het met de voorlichting van de mensen die in Nederland wonen maar die de Nederlandse taal niet goed machtig zijn."
- Via de social kanalen van minister De Jonge blijven signalen binnenkomen dat mensen erg lang op de uitslag moeten wachten.
- Omroep Gelderland maakt een ronde langs sportclubs in Gelderland. Die zouden een 'verwoede strijd' voeren tegen het 'weer oprukkende' coronavirus.

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

Wat doen of laten getroffenen en betrokkenen?

- CoronaMelder is zaterdag circa 700.000 keer gedownload. Daarmee komt het totale aantal downloads op 2,2 miljoen. Dat komt neer op 12% van alle Nederlanders, en 18% van alle geschikte smartphones.
- Het Rode Kruis opent gironummer 7244 om voedselhulp te bekostigen voor Nederlanders die door de coronacrisis geen fatsoenlijke maaltijd meer kunnen betalen.
- GGD Zuid-Holland Zuid is 'met haastige spoed' op zoek naar nieuwe medewerkers die het BCO kunnen ondersteunen. Met klem wordt gezocht naar mensen met medische achtergrond, zoals gepensioneerde artsen en verpleegkundigen.
- Burgemeester Iris Meerts van Wijk bij Duurstede heeft een brief gestuurd naar inwoners met de vraag om de (corona)afspraken na te leven.

Volgen zij onze gedragsadviezen (handelingsperspectieven) op?

- De ernst van het stijgend aantal coronabesmettingen is nog niet tot iedereen doorgedrongen, schrijft AD. De politie heeft in de nacht van zaterdag op zondag in verschillende plaatsen aanhoudingen verricht en boetes uitgedeeld bij feesten en illegale feesten waar mensen zich niet aan de coronaregels hielden.
- Zondag zijn er in Nederland verschillende kerken geweest die toch de deuren openen voor meer dan 30 mensen. (Regionale) media doen verslag en zien soms kerkdiensten waar wel 'honderden' mensen aanwezig waren. Een voorbeeld is de christelijke gereformeerde Eben Haëzerkerk in Urk waar 250 kerkgangers welkom waren. In de Dorpskerk van Staphorst woonden zondagochtend enkele tientallen kerkgangers de dienst bij. Het exacte aantal is niet bekendgemaakt. Enkel doen vlak voor binnenkomst een mondkapje op. De kerk laat het aan de bezoekers zelf over hoe ze daarmee omgaan. In het kerkgebouw wordt bij aanvang van de dienst de mensen nog eens op het hart gedrukt voldoende afstand te houden, maar ook om 'niet met de pers te praten'.

Betekenisgeving

Welke oproepen en waarschuwingen worden gedaan?

- De Nederlandse Internisten Vereniging waarschuwt dat de zorg voor chronisch zieke patiënten 'in het gedrang' komt. Zo'n 80% van de coronapatiënten wordt behandeld door internisten, wat in een aantal ziekenhuizen ertoe leidt dat spreekuren worden afgezegd, waardoor de chronische patiënt -met bijvoorbeeld kanker- niet naar hun internist kan.
- De Nederlandse Federatie Kankerpatiënten organisaties (NFK) pleit voor het inrichten van noodhospitelen voor de zorg voor coronapatiënten. De NFK zegt dat zorg aan patiënten met een levensbedreigende ziekte tijdens de tweede coronagolf in de knel komt. De NFK roept de overheid dringend op om rigoures in te grijpen en de zorg nationaal te

regelen. Het leger en het Rode Kruis zouden daarbij kunnen helpen. "Beide partijen hebben de expertise om snel te handelen en om in crisissituaties de benodigde logistiek goed te organiseren en te coördineren."

- Zeventig zorgexperts roepen in [een manifest](#) 'Isoleer het virus, niet de mensen!' op dat er meer aandacht moet komen voor de kwaliteit van langdurige zorg. "De olopende covid-19 besmettingen en het gebrek aan zorgpersoneel door ziekte of quarantaine kunnen makkelijk opnieuw leiden tot verschralling naar basiszorg en lokale lockdowns".
- GroenLinks-fractievoorzitter Jesse Klaver pleit bij Buitenhof voor een extra coronaminister naast minister De Jonge. Die zou zich helemaal moeten richten op het op orde krijgen van het testbeleid. Hij noemt voormalig DSM-baas Feike Sijbesma als een "hele goede kandidaat".
- Binnen het amateurvoetbal klinkt de roep om de competitie stop te zetten. Door het toenemend aantal besmettingen zijn clubs regelmatig genoodzaakt wedstrijden af te gelasten en hakt de angst voor het virus er flink in. De KNVB laat weten dat de competities gewoon doorgaan, in ieder geval tot het volgende overheidsbesluit.
- Kinderarts-epidemioloog Patricia Bruijning doet op Twitter een dringende oproep aan horeca-ondernemers om hun personeel te vragen een mondkapje dragen. "Want: -horecapersoneel kent één v/d hoogste besmettingspercentages; -In Amerikaans onderzoek bleek restaurantbezoek één vd belangrijkste risicofactoren voor positieve coronatest; -Het consequent handhaven van de anderhalve meter is in dit werk veelal niet mogelijk; -En.... goed voorbeeld doet goed volgen."

Welke emoties, waardeoordelen, kwalificaties, kritiek, steun worden gegeven?

- Internisten maken zich zorgen over de groei van het aantal coronapatiënten in de ziekenhuizen.
- De Nederlandse Federatie Kankerpatiënten organisaties (NFK) vreest al maanden voor onvoldoende capaciteit voor de reguliere zorg. De federatie zegt VWS verschillende keren te hebben opgeroepen om capaciteits- en escalatieplannen te maken voor de kankerzorg. "Hier is geen gehoor aan gegeven. Ziekenhuizen zijn ieder voor zich voorbereidingen gaan treffen en dit lokale handelen is simpelweg ontoereikend voor het managen van een serieuze crisis als deze." De NFK spreekt van een 'stille ramp': "We zijn in een nationale crisis beland en lijken af te stevenen op een rampsenario voor alle mensen met een levensbedreigende ziekte." Semi-urgente zorg, zoals de kankerzorg, zou ook zoveel mogelijk gecentraliseerd moeten worden. "Op die manier kan alle beschikbare zorgcapaciteit optimaal worden ingezet."
- "Mensen worden hier heel verdrietig van", zegt ROAZ-voorzitter Martin Schalij (Haaglanden) over het afschalen van regionale zorg. "Dat is echt ontzettend vervelend voor mensen, zeker voor degenen die al lang op een wachtlijst staan."
- Sander Borchart van Hollandse Mondkapjes (HMK) dat medische wegwerpmaskers Type IIR maakt, uit kritiek op het LCH. "Inkopers van het LCH zijn hier niet langs geweest. Ik heb wel zeven mails gestuurd, met onze kwaliteitscertificaten erbij. De reactie was: 'Sorry, we zijn al voorzien'. Een gesprek had toch op zijn minst gekund? Ons soort bedrijven moet je toch omarmen? Waarom moet het geld allemaal naar het buitenland? Maar het schijnt dat inkopers alleen zaken doen met medische groothandels."
- GroenLinks uit kritiek op de afspraken die tussen de EU en farmaceuten zijn gemaakt over vergoedingen bij schadeclaims. Kamerlid Corinne Ellemeet eist opheldering van minister Hugo de Jonge: "De farmaceuten komen hier te makkelijk mee weg. Hun bedrijfsmodellen zijn volledig ingericht op winst. Waarom moeten overheden dan bijdragen aan eventuele schadeclaims? Daarnaast kan zoiets precedentwerking scheppen voor de toekomst: je zet voor farmaceuten de deur op een kier om onder schadeclaims uit te komen."
- PVV-fractievoorzitter Geert Wilders heeft veel kritiek gekregen op zijn tweet over coronapatiënten met een niet-westerse achtergrond ("Voornamelijk patiënten met een niet-westerse achtergrond die de Nederlandse taal niet helemaal machtig zijn op onze IC's. Dat mag het kabinet even uitleggen. Waarom wordt dit verzwegen? En wat betekent dat voor de maatregelen? Alle moskeeën dicht en horeca weer open?") Politici van D66 en CDA, SP, PvdA, GroenLinks en Denk reageren boos. Het is de eerste keer dat een mogelijk hoger aantal coronapatiënten onder niet-westerse Nederlanders zo expliciet in het debat over de coronabestrijding wordt gebruikt, constateert NOS-verslaggever Ron Fresen. "Dit polariseert ook de corona-aanpak en zal voor meer verdeeldheid zorgen."
- De SP en PvdA willen het kabinet 'dwingen' alle zorgverleners met een inkomen tot 2 X modaal de coronabonussen te geven. Ze stellen daartoe wijzigingen voor in de begroting van VWS. Het is onacceptabel dat de huidige zorgbonus een 'vechtbonus' is geworden die tot verdeeldheid leidt onder beroepsgroepen in de gezondheidszorg, stellen PvdA en SP.
- Via de social kanalen komen veel berichten binnen vanuit 'de complothoek'. Bijna 4.000 accounts zijn 'gemute'.
- Via de social kanalen van minister De Jonge wordt veel discussie gevoerd over hydroxychloroquine - mensen willen excuses van de minister voor zijn opmerking dat het kwakzalverij zou betreffen.
- Via de social kanalen van minister De Jonge Mensen geven mensen aan dat corona 'een normale griep' is.
- Journalisten reageren zaterdag fel op een draadje dat Nieuwsuur-journalist Siebe Sietsema op Twitter start. Sietsema verwijt VWS 'obstructie' bij een Wob-verzoek over stukken rondom het testbeleid. Andere journalisten vallen hem bij. Ze zijn van mening dat 'instanties als VWS' al langer bezig zijn journalisten tegen te werken via de Wob. Dit zou tijdens de coronacrisis zijn toegenomen. Kamerlid Femke Merel van Kooten-Arissen gaat minister De Jonge hier over bevragen tijdens het coronadebat woensdag.

CoronaMelder

- Bits of Freedom, Amnesty International, Platform Burgerrechten en Waag geven de CoronaMelder 'een goede 7'. Een ruime voldoende, maar wel een voldoende "onder voorbehoud, want de app moet wel gaan helpen. Als hij geen effect heeft, keldert het cijfer", aldus een woordvoerder. Als het aan de vier organisaties had gelegen, had Nederland langer gewacht met het invoeren van de app, tot de testcapaciteit op orde was. De vier burgerrechtenorganisaties benadrukken ook dat een app geen wondermiddel is. Een CoronaMelder kan niets oplossen als mensen zich niet aan de coronaregels houden. Daarnaast zit het de organisaties niet lekker dat de app afhankelijk is van Apple en Google.
- Klinisch epidemioloog Carl Moons (Universiteit Utrecht) en voorzitter van de begeleidingscommissie van de app, vindt de CoronaMelder op dit moment 'een goede maatregel'. "De app is ondersteunend en komt niet in plaats van testen."
- Onder de hashtag #CoronaMelder wordt (naast technische discussies) ook volop gesproken over het wel of niet downloaden van de app. Daarbij roept een deel van de mensen anderen op de app 'ook' te installeren. Daarbij worden soms vergelijkingen gemaakt met andere apps (zoals WhatsApp en Twitter) om te laten zien aan mensen die sceptisch zijn over de app dat de CoronaMelder vrijwel niets over je te weten komt.

Hoe wordt naar de overheid gekeken?

- In de column Haagse Invloeden schrijft Tom-Jan Meeus dat er in het kabinet irritatie is op VWS. Dat zou onvoldoende expertise in crisisbestrijding hebben, het zou geen nieuwe kennis organiseren, en niet openstaan voor geluiden van buiten de zorg. Volgens een 'direct betrokkene' omdat "de zorg gewend is problemen in eigen kring op te lossen."
- In haar hoofdcommentaar schrijft NRC dat de gang van zaken rond de Coronawet 'tekenend' is voor de crisisaanpak door het kabinet: 'licht chaotisch'. Ondanks de grote onzekerheden waaronder keuzes gemaakt moeten worden, is het "de taak van een kabinet zo min mogelijk onduidelijkheid te laten bestaan over zaken waarin men wél helder kan zijn. Wat dat betreft heeft het kabinet de stortvloed aan kritiek op het aanvankelijke wetsvoorstel over zichzelf afgeroepen." De bevoegdheden die een wettelijke basis moesten krijgen zoals het op afstand van elkaar te houden van mensen en het 'achter de voordeur' kunnen controleren waren buitenproportioneel. Om dan naderhand te suggereren, zoals De Jonge deed, dat dit nooit de bedoeling is geweest maar het slechts een voorstel betrof om deskundigen te kunnen consulteren, is wel erg makkelijk."
- Economen en gezondheidsexperts zeggen dat het kabinet het nieuwe normaal 'beter kan afschaffen' en meer perspectief moet bieden. Gezondheidseconoom Xander Koolman: "Het is redelijk om te denken dat dit rond de komende zomer grotendeels voorbij is." De deskundigen voorspellen niet dat corona de wereld uit is in 2021. Wel kan de combinatie van een vaccin, massale inzet van sneltesten, beter bron- en contactonderzoek en meer kennis van het virus ervoor zorgen dat het gewone leven weer mogelijk wordt.
- BN'er Katja Schuurman uit op Instagram felle kritiek op 'de willekeur' van het overheidsbeleid. (Aanleiding is de officiële waarschuwing die haar man en restauranthouder heeft gekregen omdat 22:03 uur nog niet iedereen uit het restaurant was.). "Als we deze ellendige crisis inderdaad 'samen' moeten oplossen, moet er consequent beleid worden gevoerd. Bij voorkeur gebaseerd op kennis en feiten. Waardoor eenieder begrip kan en wil opbrengen voor regels en restricties."

Hoe wordt naar de maatregelen gekeken?

- Via de social kanalen van minister De Jonge wordt gespeculeerd over een eventuele verscherping van de maatregelen. Een groep mensen vraagt om een nieuwe lockdown (die term nemen ze zelf in de mond). Anderen pleiten voor strengere maatregelen en/of zwaarder inzetten op handhaving.
- Volgens Maurice de Hond kan en mag het kabinet nog geen beslissing maken over extra maatregelen. "Daarvoor zijn de RIVM-cijfers te oud". De Hond betoogt dat de snelheid waarmee GGD's de data aan het RIVM doorgeven niet constant is. "De laatste paar dagen is die snelheid hoger dan de periode ervoor en dat heeft grote gevolgen", schrijft hij. "Ik denk dat je -helaas- nog zeker een dag of vier nodig hebt om te zien of de maatregelen hebben gewerkt. En dan moet je niet kijken naar het aantal gemelde besmettingen per dag, maar naar de datum waarop de test is uitgevoerd."
- In de aanhoudende discussie over de vraag in hoeverre de horeca bijdraagt aan de stijging van het aantal besmettingen, laat Koninklijke Horeca Nederland wederom van zich horen. Directeur Dick Beljaarts: "We hebben nu al de strengste maatregelen. Maar het zou helpen als we weten welke onderbouwing er aan die maatregelen ten grondslag ligt." Zulk bewijs heeft Beljaarts nog niet gezien. Eerder het tegendeel. In de laatste cijfers van het RIVM was 2,9% van de besmettingen terug te leiden naar de horeca, stelt Beljaarts. "In absolute getallen: 162 besmettingen. Rechtvaardigt het voorkomen van die besmettingen in een week een dusdanig zware maatregel als het dichtgooien van de horeca?"

Door medisch experts

- NVIC-voorzitter Diederik Gommers noemt het aantal besmettingen reden om snel in een volledige lockdown te gaan. Volgens Gommers werken de 'halfzachte' maatregelen van het kabinet niet. "Die maatregelen zijn niet afdoende gebleken. De bedoeling was *flatten the curve*. Dat wil nog niet lukken." Hardere maatregelen zijn nodig om het aantal besmettingen naar beneden te krijgen. "Ik ben er een groot voorstander van dat we zo snel mogelijk in een lockdown gaan. En dan geen intelligente lockdown, maar een volledige. Anders verandert er niets. Hopelijk kunnen we er dan snel weer uit." (NB: op social media krijgt Gommers veel kritiek voor zijn uitspraken. Hij zou zich niet met politiek moeten bezighouden -het is aan het kabinet om een politieke afweging te maken over de te nemen maatregelen.)

- De oplopende aantallen dagelijkse besmettingen laten zien dat de naleving van de coronaregels echt beter moet, benadrukt Ernst Kuipers. Dat is volgens hem ook de enige manier om te voorkomen dat het hele land weer op slot moet.
- Van de maatregelen die bij de laatste persconferentie zijn afgekondigd verwacht Viroloog en lid van het OMT Menno de Jong niet veel: "We zouden hiervan begin volgende week uiterlijk effect moeten zien. Dat moet dan wel heel snel gebeuren. Ik ben niet optimistisch. Ik verwacht niet dat we een knik gaan zien opeens." Aankomende dinsdag wordt een nieuwe persconferentie verwacht. "Dat betekent dat de genomen maatregelen niet werken plus dat de Nederlandse bevolking, met uitzonderingen daar gelaten, de verantwoordelijkheid niet genoeg neemt voor alle basismaatregelen. Het is dan ook bijna onvermijdelijk dat er van hogerhand strengere maatregelen genomen zullen worden om groeps-grootte en mobiliteit te verminderen. Dan glij je af naar maatregelen van voor juni. Er moet dus meer gebeuren dan we nu aan het doen zijn", aldus De Jong.
- Volgens arts infectieziekten Volker Hackert van de GGD Zuid-Limburg zijn nieuwe coronamaatregelen nodig om te voorkomen dat kwetsbare ouderen weer getroffen worden. Hackert vindt dat de overheid laat is met harde regels en roept op om van het 'dringende mondkapjesadvies' een regel te maken. Volgens Hackerts is het nu in ieder geval te laat om het virus definitief terug te dringen.

Door politici & lokale bestuurders

- Burgemeester Jack Mikkers (Den Bosch) ziet graag dat dinsdag strengere maatregelen worden genomen. Volgens Mikkers is de 'lappendeken' van regels 'veel te onduidelijk'. "Ik begon afgelopen maart met één A4-tje maatregelen. Inmiddels heb ik er zeven. Niet alleen burgers worden hier knettergek van, burgemeesters ook. Ik wil weer één blaadje, maar dat betekent automatisch ook dat er minder ruimte is voor uitzonderingen. Wat dus neerkomt op strengere regels." Ook vindt hij dat de eigen verantwoordelijkheid van burgers niet goed werkt. "Het gaat juist thuis mis waar toch feestjes worden gegeven. In de horeca zie je dat ondernemers zorgen voor een veilige omgeving. Ik ben dus niet voor een sluiting van de horeca. Ik vind het asociaal gedrag als men zich niet aan simpele regels houdt als afstand houden."
- Burgemeester Kats (Veenendaal) zegt: "We wachten af wat de experts het kabinet gaan adviseren en welke mogelijke maatregelen aangekondigd worden."
- De woordvoerder van burgemeester Den Oudsten (Utrecht) zegt dat de huidige coronamaatregelen niet voldoende zijn. "Het is de bedoeling om met een samenhangend pakket aan maatregelen te komen. De regio op de meest ingrijpende maatregelen ligt landelijk, daar verwachten we dat er snel iets gaat gebeuren." Over verschillen tussen gemeenten, zegt de woordvoerder: "Voor de begrijpelijkheid is het verstandig om niet té veel te differentiëren per gemeente".
- Volgens GroenLinks-fractievoorzitter Jesse Klaver speelt het kabinet met hun aanpak van dag tot dag "paniekvoetbal" en is in plaats daarvan een langetermijnstrategie nodig, waarin een goed testbeleid centraal staat. "We weten dat het virus nog minimaal een jaar onder ons zal zijn", zegt hij. Maar juist het testbeleid heeft "hopeloos gefaald", vindt Klaver. Hij noemt het 'heel knap' dat de testcapaciteit wordt opgeschaald naar 50.000 tests per dag. "Maar het is niet genoeg. Er zijn uiteindelijk honderdduizenden tests nodig. Het kabinet lijkt niet bij machte om dat voor elkaar te krijgen."